

Werken aan kwaliteit in de Voorschoolse Educatie

Handreiking Pedagogisch beleidsmedewerker in de VE

Februari 2021

Colofon

Deze handreiking is een uitgave van het Ondersteuningstraject Voorschoolse Educatie, dat wordt uitgevoerd door de brancheorganisaties SWN, BMK en BK in opdracht van Oberon.

Het ondersteuningstraject wordt gefinancierd door het Ministerie van OCW.

De informatie in deze handreiking is gebaseerd op de stand van zaken in februari 2021. Aan deze handreiking kunnen geen rechten worden ontleend.

De informatie in deze handreiking mag onder bronvermelding worden overgedragen, openbaar gemaakt, bewerkt of verspreid.

Met bijdragen van de pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches:

Andrea Brugman Junis Kinderopvang en PeuterStart
Alphen aan den Rijn

Carolien van Duijn Stichting H3O / Bureau Carolien
Dordrecht

Martina Hagemeyer PeuterStart
Alphen aan den Rijn

Lies Smoorenburg UP Kinderopvang
Rijswijk

Tekst en eindredactie Carla Bienemann | Brancheorganisatie Kinderopvang

Vormgeving & realisatie Marjan Wildeboer | You-made-it

Inhoudsopgave

A.	Inleiding	4
B.	De informatie in deze handreiking	5
C.	Kwaliteitsverhoging in de VE door inzet van een Pedagogisch beleidsmedewerker/coach	5
D.	Het Besluit: Wat houdt de maatregel in?	8
E.	De cao: Hoe is de functie in de cao geregeld?	10
F.	Implementatie: Wat is er nodig?	11
G.	Hoe maak je het concreet?	13
H.	Hoe maak je de vereiste uren aantoonbaar?	15
I.	Veel gestelde vragen over de pedagogisch medewerker in de VE	16
J.	Meer informatie	17
	Bijlage	17

A. Inleiding

De pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de kinderopvang is geen nieuw fenomeen. Al vele jaren zijn er kinderopvangorganisaties die pedagogisch medewerkers ondersteunen met de implementatie van pedagogisch beleid en kwaliteitsontwikkeling, onder andere door middel van coaching. De Wet IKK verplicht sinds 1 januari 2019 de inzet van een pedagogische beleidsmedewerker en/of coach voor alle kinderopvangorganisaties. Het minimum aantal uren is wettelijk vastgelegd en de verschillende varianten van de functie zijn opgenomen in de cao Sociaal Werk en de cao Kinderopvang.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) heeft besloten dat de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de voorschoolse educatie (VE) naar een groter aantal uren gaat. Dit [Besluit tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse educatie](#) is op 20 september 2019 gepubliceerd. Per 1 januari 2022 geldt deze extra urennorm voor de VE.

In het Besluit wordt toegelicht dat de 'pedagogisch beleidsmedewerker' kan worden ingezet voor de volgende taken:

1. De ontwikkeling en implementatie van pedagogisch beleid
2. Coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie (formatief of boven-formatief)

In de cao zijn hiervoor 3 functies opgenomen:

- Pedagogisch beleidsmedewerker
- Pedagogisch coach
- Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

In deze handreiking spreken we daarom van 'pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach'.

B. De informatie in deze handreiking

Waar moet je aan denken als je deze nieuwe kwaliteitsmaatregel in je organisatie gaat implementeren? In deze handreiking vind je veel informatie over de achterliggende overwegingen die tot dit besluit van OCW hebben geleid. We lichten toe wat het besluit inhoudt, hoe het zich verhoudt tot de Wet IKK, waaraan degene die de functie uitvoert moet voldoen en waaraan je als organisatie moet voldoen.

Naast de inhoudelijke toelichting en de feitelijke informatie geven we in elk hoofdstuk ook tips en voorbeelden. Hoe levert een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE een substantiële bijdrage aan de kwaliteit en effectiviteit van het aanbod VE? Welke keuzes kun je daar als organisatie in maken? We linken deze voorbeelden zo veel als mogelijk aan de inhoudelijke thema's die in de VE van belang zijn. Die inhoudelijke thema's zijn:

- werken met programma's voor VVE;
- stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling;
- volgen van de ontwikkeling van peuters en afstemmen van het aanbod op die ontwikkeling;
- betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen;
- vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voorschoolse - en vroegschoolse educatie (basisschool) en aan een zorgvuldige overdracht van het kind.

Mocht je na het lezen van deze handreiking en/of bij de implementatie nog vragen hebben, dan kun je terecht bij de helpdesk van het Ondersteuningstraject VE (SWN, BMK of BK). In de laatste paragraaf staat waar je meer informatie kunt vinden over de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE.

C. Kwaliteitsverhoging in de VE door inzet van een Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Kwaliteit van VE

Met VE voor peuters met een risico op een (taal)achterstand kunnen we de kansengelijkheid voor deze kinderen bevorderen. Veel gemeenten kiezen er voor om VE aan alle kinderen aan te bieden. Het effect van VE is het grootst als de peuters een substantieel aantal uren deelnemen en als de VE van hoge kwaliteit is.

De kwaliteit van de VE hangt af van veel factoren. De belangrijkste voorspeller van kwaliteit – en daarmee van de effectiviteit van VE- is de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers. Als zij de kennis en vaardigheden hebben om jonge kinderen in hun ontwikkeling te volgen en stimuleren, waarbij zij ook de ouders kunnen meenemen in wat belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind, dan is er veel te winnen. Als pedagogisch medewerkers hun vak goed verstaan, kunnen zij het verschil maken.

Niet voor niets dat de overheid de afgelopen jaren veel aandacht heeft besteed aan de rol en kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers (de beroepskrachten) die werken in de VE. Vanaf 2017 geldt dat zij Nederlandse spreek- en leesvaardigheid moeten beheersen op niveau 3F. Daarnaast gelden extra scholingseisen voor de specifieke thema's in de VE. Aan kinderopvangorganisaties die VE aanbieden worden ook eisen gesteld: zij moeten zorgen voor structurele bij- en nascholing en dat in een opleidingsplan vastleggen. In het pedagogisch beleidsplan beschrijven ze hoe ze vorm geven aan de VE.

Het besluit van 20 september 2019 voegt daar twee nieuwe kwaliteitsmaatregelen aan toe:

- De verhoging van het minimaal aantal uren aanbod VE naar 960 uur voor doelgroepeuters tussen 2,5 en 4 jaar. Deze maatregel is per 1 augustus 2020 van kracht geworden.
- De inzet van extra uren van een pedagogische beleidsmedewerker en/of coach in de VE. De rekennorm om het aantal uren inzet te bepalen wordt daarbij: 10 uur per doelgroepeuter per jaar. (Het is niet zo dat elke doelgroepeuter 10 uur begeleid moet worden). De beoogde invoeringsdatum van deze maatregel is 1 januari 2022.

De financiële consequenties van deze twee nieuwe maatregelen zijn opgenomen in het budget voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Gemeenten ontvangen dit van het Rijk en zorgen daarmee voor een VE-aanbod in de gemeente. Dit betekent dat gemeenten de kosten van de verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach vanaf 2022 moeten meenemen in de subsidie aan VE-aanbieders.

Waarom deze maatregel?

Het ministerie van OCW kiest voor een grotere inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach op basis van meerdere onderzoeken¹ waaruit blijkt dat beleidsmatige en coachende ondersteuning een positieve invloed heeft op de kwaliteit van VE en daarmee op de ontwikkeling van doelgroepeuters. De achterliggende gedachte van de maatregel is dat je hiermee een substantiële kwaliteitsslag kunt maken. Coaching is een krachtig middel voor verdere professionalisering en kwaliteitsbevordering. Daarnaast kan het de beroepstrots en het werkplezier van je medewerkers aanzienlijk vergroten.

Ervaringen in de branche bevestigen dat: de door de Wet IKK verplichte introductie van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in alle kinderopvangorganisaties draagt bij aan de vakdeskundigheid van de pedagogisch medewerkers, de kwaliteit van de kinderopvang en daarmee aan dat waar het om gaat: optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen.

De pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches in de VE kunnen zorgen voor een pedagogisch partnerschap met ouders en voor verbetering van de educatieve functie van de VE. Zij zijn de spil in de ontwikkeling van het pedagogisch VE-beleid en de implementatie daarvan op de werkvloer. Zij houden de pedagogisch medewerkers 'scherp' op de doelen van VE en zorgen voor verankering, inspiratie en vernieuwing van de VE. Zij kunnen de VE en het effect daarvan op een hoger plan brengen, samen met de pedagogisch medewerkers.

¹ Pre-COOL Cohortonderzoek (Veen en Leseman, 2015);
Investeren in kinderen van 0-12 jaar, bevindingen uit de wetenschap (Pauline Slot en Paul Leseman, Pact voor Kindcentra, maart 2019)

ANDREA *In mijn rol als coach kan ik naar behoefte de medewerkers in hun werkzaamheden ondersteunen, gidsen of coachen. Het werk is zo omvattend dat intensieve ondersteuning een vereiste is om aan pedagogische en educatieve kwaliteit te blijven werken. Ik kan daar op coachen, maar ook inspelen op specifieke vragen over kinderen, samenwerkingspartners en contacten met ouders. Ook bij veranderingen in de wet of in de organisatie is mijn rol cruciaal voor het implementatieproces en voor het borgen van nieuwe werkwijzen. Willen we de risico's op achterstanden zo optimaal mogelijk bestrijden, dan is inzetten op coaching enorm van belang!*

MARTINA *We monitoren met KJK! en we geven feedback aan de medewerkers. We kijken hoe het met de kinderen op de groep gaat en of we wat gericht naar bepaalde kinderen moeten gaan kijken. In de afgelopen maanden hebben we samen met de medewerkers gebrainstormd over het uitwerken van een groepsplan.*

LIES *Ik merk dat we met onze rol en functie binnen de VE sneller kinderen met een ontwikkelingsachterstand in beeld hebben. En hier ook sneller acties in kunnen nemen. We weten welke instantie we kunnen inschakelen om ondersteuning voor het kind te krijgen. Door de inzet van coaching stimuleren we de medewerkers om het beste uit zichzelf en de kinderen te halen. We geven zo invulling aan onze visie en bieden de kinderen de mogelijkheid om in hun eigen tempo, in een veilige omgeving door middel van spel en ontdekking zichzelf te ontwikkelen.*

MARTINA *Coaching om te job zetten we vooral in bij zorgkinderen of kinderen die wat moeite hebben om met de groep mee te gaan. We gaan eerst observeren en daarna kunnen we een Plan van Aanpak maken (handvatten voor de medewerkers, eventueel voor de ouders). Als we tot de conclusie komen dat dit kind wat extra's nodig heeft, dan starten we een zorgtraject op.*

CAROLIEN *Fysieke oefeningen zijn een goed middel om de pedagogisch medewerker bewust te maken van de doelen en hoe zij zich tot die doelen verhouden. Bijvoorbeeld 'de tijdlijn': Leg een lijn uit op de grond met daarbij een beginpunt en eindpunt. Laat iedere medewerker een plek naast deze lijn kiezen die volgens haar de vorderingen tot nu toe weergeeft. Je zorgt er zo voor dat de medewerkers zich bewust worden van hun ontwikkeling, en daagt ze uit na te denken over wat er nog nodig is. Door dit fysiek te doen wordt het meer van henzelf en is het daarna makkelijker concrete en effectieve stappen te noteren. Dit heeft direct effect op de kwaliteit van de uitvoering.*

D. Het Besluit: Wat houdt de maatregel in?

In het besluit van 20 september 2019 staan de verplichtingen beschreven die gelden voor de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE.

Doel besluit: verhogen van de kwaliteit van het aanbod van VE

Norm: inzet extra uren van een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach op elke VE-locatie.

Als rekennorm wordt 10 uur per doelgroeppleuter (peildatum 1 januari) per jaar gehanteerd.

Functieprofiel: gelijk aan de eisen zoals gesteld in de Wet IKK en de uitwerking in functies, functieniveaus, kwalificatie-eisen en waardering in de cao Kinderopvang en de cao Sociaal werk.

Het gaat niet om een 'nieuwe' functie. Het ministerie van OCW heeft met de nieuwe maatregel aansluiting gezocht bij de benaming pedagogisch beleidsmedewerker en de rol van beleidsontwikkeling en coaching, zoals die in de Wet IKK zijn omschreven.

Voor deze rol hebben cao-partijen verschillende varianten vastgesteld binnen het loonfunctiegebouw (functie, kwalificatie-eisen en waardering). De cao-bepalingen gelden in gelijke mate voor alle pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches, ongeacht of ze in de reguliere kinderopvang werken of in de VE.

Je kunt in de VE, net als in de reguliere kinderopvang, er voor kiezen om de componenten beleidsontwikkeling en coaching te beleggen bij twee verschillende functionarissen, of er een gecombineerde functie van maken. Ook kun je één functionaris inzetten in de reguliere kinderopvang én de VE.

Net als in de reguliere kinderopvang kan de pedagogisch beleidsmedewerker in de VE ook formatief worden ingezet, op voorwaarde dat hij/zij beschikt over het taalniveau en de VE-scholing die voor het werken op een VE-groep vereist zijn.

De norm van 10 uur per doelgroepkind is een *rekenregel*. Het totaal aantal uren per locatie mag je *binnen die locatie* naar eigen inzicht inzetten voor kwaliteitsverhoging van de VE-groepen. De uren komen bovenop het aantal uren dat op grond van de Wet IKK verplicht is. In paragraaf G zetten we de inzet op grond van het besluit van 20 september 2019 en de inzet op grond van de Wet IKK overzichtelijk op een rij.

De pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE wordt ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en van het pedagogisch beleid van de VE te verhogen. Vanaf 1 januari 2022 beschrijf je in je pedagogisch beleidsplan hoe je dat vorm geeft.

CAROLIEN: *Op de startdag aan het begin van het schooljaar staan de VE-doelen van komend jaar centraal. Er is een persoonlijk startgesprek met iedere medewerker over haar ontwikkelingsbehoefte ten opzichte van deze VE-doelen.*

Op basis van dit eerste coachgesprek maakt de medewerker haar plan met daarin een gewenst einddoel en de daarbij behorende tussendoelen. Iedere periode (van vakantie tot vakantie) is er een coachgesprek waarin deze ontwikkeling besproken, geëvalueerd en eventueel bijgesteld wordt.

Uit deze gesprekken komt naar voren of de medewerker behoefte heeft aan coaching on the job, video-coaching of juist schriftelijk door mee te kijken naar het juist invullen van documenten.

ANDREA: *Het opstellen van een pedagogisch beleidsplan helpt om helder te hebben en houden welke stippen aan de horizon er zijn. Welke stappen worden daarin genomen en welke staan nog even op een lager pitje? Soms zijn er zoveel 'stipjes' dat medewerkers door de bomen het bos niet meer zien. Dat kan ontmoedigend werken. Een pedagogisch plan helpt om de (kleine) stappen die wel degelijk gezet kunnen worden, te blijven zien. En om te kijken wat is blijven liggen en hiermee aan de slag te gaan. Het is eigenlijk een kader wat je met elkaar vaststelt. Met elkaar beslis je waar in een periode de zwaarte op gaat liggen als het gaat om de coachmomenten. Medewerkers kunnen hier zelf hun behoeften in aangeven.*

MARTINA: *We geven iedere 6 weken een gerichte coaching. Als een pm'er een coachvraag heeft, gaan we eerst op de groep kijken en dan na afloop samen in gesprek. In de afgelopen maanden hebben we veel coaching gedaan over het groepsplan, thematisch werken, KIJK! of ontwikkelingsgericht werken. Hierin hebben we in groepsverband maar ook individueel (op maat) gecoacht.*

E. De cao: Hoe is de functie in de cao geregeld?

Cao-partijen hebben de kwalificatie-eisen vastgesteld voor de functie pedagogisch beleidsmedewerker, de functie coach en de gecombineerde functie.

Voor de functie pedagogisch beleidsmedewerker gelden de kwalificatie-eisen voor *beleids- of stafmedewerker B* uit de cao Kinderopvang. Dat betekent dat de betreffende functionaris over een hbo/ academisch werk- en denkniveau moet beschikken. Uiteraard kan ook de *beleids- of stafmedewerker C* de rol van pedagogisch beleidsmedewerker vervullen.

Voor de functie *pedagogisch coach* of de gecombineerde functie *pedagogisch beleidsmedewerker/coach* is er een lijst met kwalificerende opleidingen. Er zijn twee routes:

1. Je hebt een opleiding op hbo of wo niveau die direct kwalificeert voor de functie.
2. Je hebt een opleiding op mbo4 niveau die kwalificeert voor pedagogisch medewerker óf je hebt een docentenopleiding op hbo niveau, plus een aanvullende opleiding op het terrein van pedagogiek 0-13 en/of coaching.

Voor beide routes zijn overzichten met de kwalificerende opleidingen beschikbaar. Deze lijsten kunnen nog aangevuld worden, kijk daarom voor het meest recente overzicht op de website van [Kinderopvang werkt!](#). Op deze website vind je ook de functieprofielen voor de functies *beleids- of stafmedewerker B*, *pedagogisch coach* en de gecombineerde functie.

De functie beleids- of stafmedewerker B, de gecombineerde functie pedagogisch beleidsmedewerker/coach en de functie coach zijn alle gewaardeerd in schaal 9 van de Cao Kinderopvang.

LIES: *Mijn werk heeft als doel de kwaliteit van de VE te verbeteren. Dit is wat ik doe:*

- Observeren en coachen van de pm'er bij het doelgericht en planmatig werken en coachend aanwezig zijn bij kindbesprekingen
- Opzetten, coördineren en onderhouden van een stevige kwaliteitscyclus voor:
 - organiseren doorgaande lijn
 - versterken ouderbetrokkenheid
 - warme overdracht
 - vve-methodiek
- Onderhouden contacten externe organisaties
- Ondersteuning bij vroegsignalering en de zorg voor individuele kinderen met extra ondersteuningsbehoeften (observeren, adviseren en onderhouden de contacten met externe (zorg)partijen)

ANDREA: *Als coach VE kom ik op alle VE groepen. Wij werken met gemengde groepen, VE en regulier. Het mooie vind ik dat medewerkers enorm allround worden en een breed referentiekader houden (hoe ziet de gemiddelde ontwikkeling van een peuter eruit?) De uitdaging voor de pm'er is: 'Hoe sluit ik met mijn aanbod aan op de uiteenlopende behoeftes en taalniveaus van de kinderen?' Dit vraagt organisatie, bewust (beredeneerd) aanbod en veel afstemming. Hier coach ik dan ook op. Ik heb een staffunctie en ben onderdeel van onze afdeling Innovatie en Kwaliteit.*

F. Implementatie: Wat is er nodig?

Op 1 januari 2022 wordt de maatregel van kracht. Dat betekent dat je op die datum weet hoeveel formatie je nodig hebt voor de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE, hoe je die uren verdeelt over de VE-locaties en op welke wijze je daarmee kwaliteitsverhoging in de VE realiseert. Je legt dit vast in je pedagogisch beleidsplan.

Om dit goed voor te bereiden is het belangrijk tijdig te starten. Het hele traject vergt al snel zo'n 6 tot 9 maanden, afhankelijk van het overleg met de gemeente, de beschikbaarheid van personeel, de noodzaak voor aanvullende scholing en de medezeggenschapstrajecten met OR en oudercommissie. Het is dus aan te raden in het voorjaar van 2021 van start te gaan!

Aandachtpunten bij de voorbereiding van de implementatie zijn:

1

Inventarisatie benodigde formatie

Op basis van de rekennorm (zie C) bereken je welke inzet per locatie is vereist. Je moet daarbij ook rekening houden met de formatie volgens de rekennorm van de Wet IKK. Een verdere uitwerking in stappen vind je in G.

Kosten

Extra inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE kost geld. Het is van belang je begroting daarop bij te stellen. Afhankelijk van de gemeentelijke subsidie kan het betekenen dat je moet bezuinigen op andere kosten of dat je je inkomsten moet verhogen. Ga met de gemeente in gesprek en maak inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn. Zorg dat je tijdig in beeld hebt wat de kosten zijn en in hoeverre die in de subsidie zijn verdisconteerd, zodat je eventuele aanpassingen kunt meenemen in je subsidieaanvraag en in je tariefstelling voor 2022.

2

3

Inventariseren gemeentelijk beleid

Gemeenten geven zelf uitwerking aan het GOAB en aan de subsidieregeling die van toepassing is op de VE. Hoe gemeenten omgaan met de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach kan dus per gemeente verschillen. Het ligt het meest voor de hand om een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach zelf in dienst te nemen of in te huren, maar je kunt ook denken aan bijvoorbeeld de inzet vanuit een gemeentelijk expertisecentrum. Ook kan er een gemeentelijk aanbod zijn van intervisie/ kennisgemeenschap/ professionalisering of kan het werk van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach worden gekoppeld aan een gemeentelijk kwaliteitskader GOAB. Door het Ondersteuningstraject voor gemeenten is een handreiking ontwikkeld, waarin enkele voorbeelden zijn uitgewerkt.

Informeer bij je eigen gemeente naar de subsidievoorwaarden/-mogelijkheden voor de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach. Probeer hierin samen met de gemeente op te trekken.

Mogelijkheden inzetten c.q. opleiden huidig personeel

Op basis van de berekening van de formatie in de VE kun je een inventarisatie maken onder je huidige personeel. Zijn er mogelijkheden voor ureuitbreiding van de huidige pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches in de VE? Zijn er pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches werkzaam in de reguliere kinderopvang die ook in de VE kunnen en willen werken? Zijn er pedagogisch medewerkers of stafleden die de ambitie hebben te werken als pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE?

4

Op basis hiervan kun je bepalen hoeveel FTE je al 'in huis' hebt en wat de inzet van deze medewerkers eventueel vraagt aan aanvullende scholing.

Mogelijkheden samenwerking op gemeentelijk / regionaal niveau

Het kan zijn dat er op gemeentelijk of regionaal niveau wordt samengewerkt om de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach te realiseren. Informeer daarnaar als dat voor jouw organisatie een geschikte optie is.

5

Keuze voor functies

Op basis van je inventarisatie kun je keuzes maken over hoe je de taken van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach binnen je organisatie wilt vormgeven:

- aparte functies of een gecombineerde functie binnen de VE
- functie pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach als combifunctie voor VE en regulier
- beleidsvorming VE beleggen bij andere staf- of managementfuncties
- beleidsvorming intern beleggen en coaching extern inhuren (of andersom)
- wel of geen formatieve inzet van de VE-coach
- etc.

6

Bepalen vacatures

Na bovenstaande stappen kun je bepalen of, en zo ja welke vacatures je moet vervullen om aan de norm van het Besluit te voldoen.

7

Werving en selectie

Start tijdig met de inventarisatie en de werving en selectie en het opleiden van geschikte kandidaten.

8

CAROLIEN: Binnen de organisatie waar ik werk is er gekozen voor het splitsen van de twee functies. Als pedagogisch coach denk en schrijf ik wel mee aan beleid specifiek voor de locaties waar ik werk. Het beleid op organisatieniveau is ondergebracht in de functie coördinator/ beleidsmedewerker kinderopvang.

LIES: Bij ons is de functie gesplitst: een pedagogische expert en een beleidsmedewerker (pedagoog). Ik coach de pedagogisch medewerkers in hun professionele ontwikkeling en draag zo bij aan hun pedagogische deskundigheid en kwaliteit. En ook heb ik een taak bij het bewaken en implementeren van pedagogische beleidsvoornemens en de vertaling daarvan naar de verschillende locaties. Het beleid wordt geschreven door de pedagoog.

G. Hoe maak je het concreet?

Op 1 januari van elk jaar stel je aan de hand van het aantal dan geplaatste doelgroepeuters vast hoeveel FTE pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach je dat jaar minimaal op elke locatie moet inzetten in de VE. Deze inzet komt bovenop de inzet die conform de Wet IKK is vereist.

Vereiste formatie

Besluit VE	Wet IKK
Beleidsvorming en coaching: Aantal doelgroepeuters x 10 uur (jaarbasis)	Beleidsvorming: Aantal locaties x 50 uur Coaching: Aantal FTE pm'ers x 10 uur
Uren alleen flexibel inzetbaar op de VE-groepen binnen één locatie. Uren niet flexibel inzetbaar over alle VE-locaties van de organisatie	Uren beleidsvorming flexibel inzetbaar over alle locaties van de organisatie Uren coaching flexibel inzetbaar, iedere pm'er ontvangt een vorm van coaching

Zowel voor het Besluit als voor de Wet IKK geldt: de peildatum voor het bepalen van de vereiste formatie is 1 januari van elk jaar. Wijziging van aantal doelgroepeuters, locaties of FTE gedurende het jaar heeft geen invloed op vereiste inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in dat jaar. Het LRK-nummer is bepalend voor wat als één locatie telt.

Hoe verdeel je de formatie?

Een mogelijke werkwijze is deze:

1. Op basis van de rekennorm van het Besluit (het aantal doelgroepeuters per locatie) stel je vast hoeveel FTE pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach je op die locatie minimaal moet inzetten op de VE-groepen.
2. Op basis van de rekennorm van IKK (aantal locaties en aantal FTE pm'ers) bepaal je hoeveel FTE je in je organisatie moet inzetten voor beleidsvorming en hoeveel voor coaching. Bij die berekening neem je de medewerkers en de locaties VE ook mee.
3. Je bepaalt hoe je de 'IKK-uren' voor beleidsvorming en voor coaching in dat jaar verdeelt over de locaties.
4. Bij de VE-locaties tel je daarbij de uren van stap 1 op.
5. Je beschrijft in je pedagogisch beleidsplan hoe je de 'IKK-uren' verdeelt over de locaties. Je hoeft die uren niet evenredig te verdelen over de aanwezige locaties. Je moet het onderscheid inzichtelijk maken tussen de uren voor de pedagogische beleidsontwikkeling en de uren voor coaching.
6. Je beschrijft in je pedagogisch beleidsplan hoeveel uur per VE-locatie daaraan wordt toegevoegd en hoe die uren in de VE bijdragen aan de kwaliteitsverhoging van de VE.

Je legt de verdeling van uren over de locaties vast in het pedagogisch beleidsplan, zodat het inzichtelijk is voor de pedagogisch medewerkers en de ouders. Zorg ervoor dat inzichtelijk is dat iedere pedagogisch medewerker jaarlijks een vorm van coaching krijgt; dat is een eis in de Wet IKK.

Je legt daarnaast per locatie vast hoe de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach wordt ingezet voor de verhoging van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Je kunt beschrijven welke rol de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach vervult, zoals het versterken van de vaardigheden van pedagogisch medewerkers VE door middel van coaching of het ontwikkelen en implementeren van beleidsvoornemens over bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid en de doorgaande ontwikkellijn.

In het [Onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs](#) van de Inspectie van het Onderwijs vind je in bijlage 5 (pagina 100 en verder) een mooie en goed bruikbare uitwerking van de belangrijke thema's van VE. Het gaat daar om de volgende kwaliteitsgebieden:

- Ontwikkelingsproces: aanbod; zicht op ontwikkeling; pedagogisch-educatief handelen; (extra) ondersteuning; samenwerking
- Ontwikkelingsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie: kwaliteitszorg; kwaliteitscultuur; verantwoording en dialoog

Aan de hand van gerichte en concrete doelstellingen worden vragen gesteld waarmee je voor je eigen organisatie en team verdere verdieping krijgt op dat wat je beoogt, de manier waarop je dat wilt realiseren en de effectiviteit daarvan.

Voorbeelden van vormen van coaching in de VE

- individuele coaching
- intervisiebijeenkomsten
- team coaching
- ondersteuning bij ontwikkeling kind-plannen en groepsplannen
- kind-observaties op de groep
- ondersteuning bij uitwerking VE-thema's
- vaardigheden-training met oefensituaties
- video interactiebegeleiding
- (meewerkend) coach op de groep
- blended learning (e-learning in combinatie met één of meerdere (intervisie)bijeenkomsten)

Voorbeelden van pedagogische beleidsontwikkeling in de VE

- updaten VE-onderdeel pedagogisch beleidsplan
- ontwikkeling nieuw/ nieuwe onderdelen pedagogisch beleid VE
- ontwikkeling hulpmiddelen voor de VE-teams
- volgen wet- en regelgeving
- bijscholing van de pedagogisch beleidsmedewerker
- VE-gerelateerde scholing geven aan de medewerkers
- bespreking pedagogisch beleid VE met oudercommissies/ouders
- samenwerking in de doorgaande lijn, zowel met betrekking tot de toeleiding als de overdracht naar het primair onderwijs
- beheer en/of actualisatie van het kindvolgsysteem
- evaluatie pedagogisch beleid VE
- deelname aan VE overleg op stedelijk niveau

H. Hoe maak je de vereiste uren aantoonbaar?

Met een overzicht van de contracturen van alle medewerkers / externen met de rol van pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE kun je inzichtelijk maken dat je het vereiste aantal uren (of meer) 'in huis' hebt.

Indien de pedagogische beleidsontwikkeling of coaching in de VE is belegd binnen een andere functie (bijvoorbeeld bij de locatiemanager, de stafmedewerker of de houder), dan is het belangrijk dat je schriftelijk vastlegt hoeveel uren op jaarbasis binnen die functie zijn bedoeld voor pedagogische beleidsontwikkeling en/of coaching in de VE.

Als de uren extern worden ingekocht, dan is het belangrijk dat op schrift staat om hoeveel uren in de VE het gaat.

I. Veel gestelde vragen over de pedagogisch medewerker in de VE

1. Gelden er andere kwalificatie-eisen voor de pedagogisch beleidsmedewerker in de VE?

Nee, de kwalificatie-eisen voor pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE zijn gelijk aan die van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de reguliere kinderopvang.

2. Is het verplicht dat de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE zelf ook VE-scholing heeft gehad?

Nee, dat is niet verplicht. Let wel: zonder specifieke VE-scholing kan de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach niet formatief op een VE-groep worden ingezet.

3. Moet de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE ook aantoonbaar voldoen aan de taaleisen in de VE?

Nee, dat is niet verplicht. Let wel: zonder bewijs dat hij/zij voldoet aan niveau 3F op de onderdelen Mondelinge vaardigheden (spreken, luisteren en gesprekken voeren) en Leesvaardigheid kan de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach niet formatief op een VE-groep worden ingezet.

4. Mag ik de uren van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach op een locatie met meerdere groepen allemaal inzetten op één groep?

Ja dat mag. Het aantal doelgroepeuters bepaalt hoeveel uren op de locatie voor VE moeten worden ingezet. Voor de verdeling over de VE-groepen zijn geen nadere regels vastgesteld. Het is natuurlijk wel van belang dat je de keuzes hierin goed kunt toelichten en onderbouwen.

5. Kan ik een pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE ook extern inhuren, bijvoorbeeld van een andere kinderopvangorganisatie?

Ja dat kan. De pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach hoeft niet bij de organisatie in dienst te zijn. Bij inhuur is het van belang dat het aantal uren voor de VE in het contract zijn opgenomen.

6. Wie betaalt de extra kosten van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE?

Bij de vaststellen van de middelen voor gemeenten voor het Onderwijsachterstandenbeleid (specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid) is rekening gehouden met de uitbreiding naar 960 uur en met de ureninzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach per 1 januari 2022. De kosten voor de ureninzet worden verdisconteerd in de subsidie die gemeenten voor VE beschikbaar stellen.

J. Meer informatie

[Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie](#)

[Besluit tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse educatie](#)

[Brancheorganisatie Kinderopvang](#)

[Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang](#)

[Kinderopvang werkt! \(FCB\)](#)

[Ondersteuningstraject voor gemeenten](#)

[Rijksoverheid](#)

[Sociaal Werk Nederland](#)

Bijlage

Besluit van 20 september 2019 tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Na artikel 2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2a. Inzet pedagogisch beleidsmedewerker

1. Onverminderd de bij of krachtens artikel 1.50 van de Wet kinderopvang voorgeschreven inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker ten behoeve van de kinderopvang, zet de houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden een pedagogisch beleidsmedewerker in ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.
2. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van voorschoolse educatie betreft de totstandkoming en implementatie van beleidsvoornemens met betrekking tot voorschoolse educatie of coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie.
3. Deze inzet omvat per kindercentrum een minimaal aantal uren per jaar, dat jaarlijks wordt bepaald door het aantal kinderen waaraan in het kindercentrum op 1 januari van het betreffende jaar voorschoolse educatie wordt aangeboden te vermenigvuldigen met tien uur. Hierbij worden slechts kinderen meegeteld die tussen tweeënehalf en vier jaar oud zijn en behoren tot de op grond van artikel 167, eerste lid, onderdeel a, subonderdeel 2°, van de Wet op het primair onderwijs vastgestelde doelgroep.
4. De houder legt vast aan hoeveel van deze kinderen op 1 januari voorschoolse educatie wordt aangeboden.

Artikel 4a wordt als volgt gewijzigd:

(...)

2. Aan het eerste lid worden, onder vervanging van «, en» aan het slot van onderdeel e door een komma en onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel f door een komma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:
 - g. hoe aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt voldaan, en
 - h. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de verplichting tot inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker, bedoeld in artikel 2a, en hoe daarmee de kwaliteit van de voorschoolse educatie wordt bevorderd.

Besluit kwaliteit kinderopvang (Wet IKK)

Artikel 8. Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers

1. Het minimaal aantal uren waarvoor de houder jaarlijks pedagogisch beleidsmedewerkers in de dagopvang inzet, wordt afgestemd op het aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal kindercentra dat de houder exploiteert waarbij, naarmate er meer beroepskrachten worden ingezet, er voor meer uren pedagogisch beleidsmedewerkers worden ingezet ten behoeve van het coachen van beroepskrachten bij de uitvoering van hun werkzaamheden en naarmate de houder meer kindercentra exploiteert, er voor meer uren pedagogisch beleidsmedewerkers worden ingezet ten behoeve van de totstandkoming en implementatie van pedagogische beleidsvoornemens.
2. Het minimaal aantal uren waarvoor de houder jaarlijks pedagogisch beleidsmedewerkers in de dagopvang inzet voor de totstandkoming en implementatie van pedagogische beleidsvoornemens en het minimaal aantal uren waarvoor de houder jaarlijks pedagogisch beleidsmedewerkers inzet voor het coachen van beroepskrachten bij de uitvoering van hun werkzaamheden wordt bepaald op grond van de rekenregels in bijlage 2 bij dit besluit. Onze Minister stelt een online rekentool ter beschikking met behulp waarvan de in de eerste zin bedoelde inzet kan worden berekend.
3. De houder bepaalt jaarlijks, indien hij meer dan één kindercentrum exploiteert, de wijze waarop hij het op grond van het tweede lid verplichte minimaal aantal uren waarvoor pedagogisch beleidsmedewerkers worden ingezet, verdeelt over de verschillende kindercentra en legt dit schriftelijk vast zodat dit inzichtelijk is voor de beroepskrachten en ouders. De houder geeft de verdeling zodanig vorm dat iedere beroepskracht jaarlijks coaching ontvangt in de uitvoering van de werkzaamheden.

Sociaal Werk Nederland

Koningin Wilhelminalaan 3
3527 LA Utrecht

www.sociaalwerknederland.nl
info@sociaalwerk.nl

Brancheorganisatie
Kinderopvang
Postbus 275
2700 AG Zoetermeer

www.kinderopvang.nl
informatie@kinderopvang.nl

Branchevereniging
Maatschappelijke Kinderopvang
Koningin Wilhelminalaan 3
3527 LA Utrecht

www.maatschappelijkekinderopvang.nl
info@maatschappelijkekinderopvang.nl

